

Išrašas

PATVIRTINTA

Viešosios įstaigos Šiaulių greitosios medicinos
pagalbos stoties vyriausiojo gydytojo
2012 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. P-37

BENDRUOMENĖS SLAUGYTOJO PAREIGYBĖS APRAŠYMAS

<...>

III. REIKALAVIMAI DARBUOTOJUI, EINANČIAM ŠIAS PAREIGAS

3. Bendruomenės slaugytojas turi **žinoti**:

- 3.1. žmogaus anatomijos ir fiziologijos, patologijos, higienos ir farmakologijos, mitybos mokslo pagrindus;
- 3.2. slaugos teorijos ir praktikos pagrindus;
- 3.3. aseptikos ir antiseptikos reikalavimus;
- 3.4. žmogaus sveikatai ir gyvybei pavojingas būsenas;
- 3.5. medicinos priemonių sterilumo reikalavimus;
- 3.6. potencialiai pavojingų medicinos prietaisų ir aparatų saugaus naudojimo taisykles;
- 3.7. higienos normų reikalavimus;
- 3.8. ligų etiologiją ir patogenezę;
- 3.9. Dažniausiai pasitaikančių organizmo sistemų ligų simptomus, plitimo būdus bei galimas komplikacijas, bendruosius ligų rizikos veiksnius, diagnostikos metodus;
- 3.10. Vaistų veikimo mechanizmą, poveikį organizmui, farmakologinę sąveiką, kontraindikacijas, atsargumo priemones, vartojimo būdus, laikymo taisykles;
- 3.11. Labiausiai paplitusių ligų ir žalingų įpročių prevencijos pagrindus.

4. Bendruomenės slaugytojas privalo **mokėti**:

- 4.1. teisingai techniškai atlikti slaugos veiksmus;
- 4.2. paruošti tvarsliaivą, įtvarus, naudoti dezinfekavimo tirpalus;
- 4.3. teisingai nustatyti preliminarią ligos diagnozę, konstatuoti klinikinę ir biologinę mirtį;
- 4.4. naudotis specialia medicinos aparatūra ir priemonėmis, esančiomis GMPS brigadose bei vertinti jų parodymus;
- 4.5. tiksliai ir metodiškai vykdyti paskirtas gydomasias slaugos ir diagnostikos procedūras ir savarankiškai jas atlikti (antropometrinius tyrimus; odos higieninę priežiūrą ir gydymo procedūras; uždėti šildykles, ledo pūsles, kompresus; tepti vaistiniais tepalais; lašinti lašus į akis, ausis, burną; parengti ir prijungti lašinę sistemą; matuoti arterinį kraujo spaudimą; įkišti intraveninį kateterį ir jį prijungti; atlikti injekcijas; skaičiuoti, įvertinti ir registruoti pulsą, matuoti kūno temperatūrą; užrašyti ir įvertinti EKG; plauti akis; teikti deguonį, taikyti Heimlich'o metodą užspringus pacientui; plauti akis; išvalyti viršutinius kvėpavimo takus; įvesti minkštą kateterį ir plauti šlapimo pūslę, įkišti į tiesiąją žarną žvakutes; naudoti pakišamuosius indus (anteles, basonus); sutvarstyti žaizdą; atlikti pirminę imobilizaciją lūžus ar išnirus kaulams; taisyklingai transportuoti pacientą; imtis fizinių ir psichologinių šoko profilaktikos priemonių);
- 4.6. suteikti būtinąją medicinos pagalbą savo kompetencijos ribose gyvybei pavojingų būklių ir traumų atvejais savarankiškai kai;
  - yra tiesioginė grėsmė paciento gyvybei;
  - grėsmė gyvybei gali kilti bet kuriuo metu;
  - paciento elgesys dėl tam tikros patologijos reikalauja nedelsiant teikti medicinos pagalbą;
- 4.7. Skubiąją medicinos pagalbą teikti kai yra: klinikinė mirtis, koma, šokas, kolapsas, gyvybei pavojingas kraujavimas, asfikcija, ūminis kvėpavimo nepakankamumas, ūminis širdies nepakankamumas (širdies astma, plaučių edema), uždarieji ir atvirieji galūnių lūžiai, dideli minkštųjų audinių išoriniai sužalojimai, trauminė galūnių ir kitų kūno dalių amputacija;
- 4.8. suteikti nustatytos apimties medikamentinę pagalbą ištikus šokui;
- 4.9. stabdyti išorinį ir vidinį kraujavimą;

- 4.10. naudoti pirmines gaisro gesinimo priemones;
- 4.11. valstybinę kalbą ir mokėti šia kalba įforminti savo darbo dokumentus.

IV. ŠIAS PAREIGAS EINANČIO DARBUOTOJO FUNKCIJOS

5. Gavus kvietimą, nedelsiant vyksta GMP ekipažu į kvietimo vietą.
6. Teikia kvalifikuotą būtinąją med. pagalbą ligoniams ir nukentėjusiesiems iškvietimo vietoje.
7. Žino medikamentų dėžėje esančias vaistų terapines ir maksimalias dozes, farmakodinamiką, moka saugiai naudotis turima aparatūra, uždėti įtvarus, tvarsčius, atlikti poodines, intraraumenines, intravenines injekcijas, punktuoti periferinę veną, prijungti lašinę sistemą.
8. Kartu su gydytoju arba savarankiškai privalo teisingai ir tiksliai nustatyti žmogaus gyvybei pavojingas būsenas ir nedelsiant suteikia būtinąją medicinos pagalbą.
9. Klinikinės mirties, plaučių edemos, krūtinės anginos atveju, įtarus ūmų miokardo infarktą, esant gyvybei pavojingiems ritmo sutrikimams, hipertenzinei krizei, ūmių apsinuodijimų, skausmo, šoko, komos kolapso atvejais, nualpus, įvykus plautinės arterijos tromboembolijai teikia pirmąją reanimacinę pagalbą, užrašo ir įvertina elektrokardiogramą, moka defibriliuoti ir užtikrinti gyvybines funkcijas, atlikti dirbtinį kvėpavimą ir netiesioginį širdies masažą.
10. Suteikia pagalbą įvykus bronchinės astmos priepuoliui, išsivysčius astminei būklei, atsiradus ūmiam kvėpavimo nepakankamumui, susirgus stenozuojančiu laringitu, kraujuojant iš plaučių, užspringus, skendus.
11. Išplauna skrandį zondo pagalba apsinuodijus cheminėmis medžiagomis, maistu.
12. Moka diagnozuoti ūmų inkstų nepakankamumą, kateterizuoti šlapimo pūslę.
13. Taiko efektyvias gydymo priemones esant hipotermijai, hipertermijai, traukuliams, paveikus elektros srovei, esant ūmiai alerginei reakcijai.
14. Naujagimių, kūdikių ir vaikų klinikinės mirties atveju, kilus grėsmei vaiko gyvybei, viršutinių bei apatinių kvėpavimo takų obstrukcijai, ūminiam kvėpavimo nepakankamumui, traukulinei būklei, hipotermijai, hipertermijai, meningokocemijai, diabetinei komai ir hipoglikemijai, esant dehidratacijai, ūmiam širdies nepakankamumui – teikia būtinąją pagalbą.
15. Esant hipovoleminio šoko atvejams, ūmiam šlapimo susilaikymui, įvykus galūnių arterijų embolijai, pneumotoraksui, išoriniam ir vidiniam kraujavimui, nudegimų, nušalimų, svetimkūnių trachėjoje atvejais, ištikus traumoms ar susižeidus, dujinės flegmonos atvejais, įtarus ūmias chirurgines pilvo organų ligas teikia ligoniams pagalbą ir nedelsiant transportuoja į stacionarą.
16. Suteikia būtinąją medicinos pagalbą gimdyvei: priima gimdymą, atlieka pirmąjį naujagimio tualetą, prižiūri gimdyvę placentiniu laikotarpiu, suteikia pirmąją pagalbą moteriai, kraujuojant iš genitalijų.
17. Visų ūmių užkrečiamų ligų, taip pat ypatingai pavojingų infekcijų atvejais pradeda organizuoti priešepidemines priemones.
18. Suteikia būtinąją pagalbą visai kitais aukščiau neišvardintais ūmiais atvejais, jei šalia nėra gydytojo arba jam vadovaujant.
19. Žino gydymo įstaigų dislokaciją ir greitosios med. pagalbos aptarnaujamus rajonus.
20. Organizuoja ligonio paruošimą nešti neštuvais, o esant būtinumui – padeda nešti pats.
21. Transportuojant ligonį, būna automobilio salone šalia ligonio, teikia med. pagalbą, užtikrina saugumą.
22. Palaiko automobilio salone deramą higieninę būklę, esant būtinybei – tvarko, plauna, dezinfekuoja (sanitarinio automobilio salonas tolygus gydymo įstaigos procedūriniam kabinetui).
23. Po užkrečiamomis ligomis sergančio ligonio transportavimo užtikrina automobilio salono apšvarinimą, dezinfekciją, chalātų ir patalynės pakeitimą.
24. Darbo pradžioje ir pabaigoje patikrina med. aparatūrą, medikamentų dėžę, įtvarus, med. priemones, brigados inventorių, deguonies balionus, ir įsitikinęs, kad jie yra tvarkingi, pasirašo specialiame sąsiuvinyje.
25. Papildo medikamentų dėžę.
26. Užtikrina pacientų slaugos poreikius. Išmano sveiko ir sergančio žmogaus psichologiją ir moka bendrauti su ligoniais ir jų šeimos nariais.

27. Saugosi ir vengia rizikingų veiksmų, bendraujant su psichiniais ligoniais, narkomanais, traumuotais, nesąmoningais, girtais, agresyviai nusiteikusiais pacientais, piktos valios aplinkiniais.
28. Laiku ir tinkamai taiko apsaugos ir higienos priemones apžiūrint pacientus, atliekant medicinines manipuliacijas, saugo save nuo galimo užsikrėtimo.
29. Tvarkingai ir tiksliai užpildo reikiamus dokumentus, laiku juos pateikia dispečerei.
30. Saugo ligonių sveikatos paslaptis, išskyrus tuos atvejus, kai tokios informacijos pateikimą numato teisės aktai.
31. Nerūko darbo vietoje, poilsio kambaryje, pagalbinėse patalpose, automobilyje.
32. Dalyvauja susirinkimuose, seminaruose, konferencijose.

<...>